

Lunds universitet
Sociologiska institutionen

**Erasmus studenter i Lund
– en empirisk undersökning av identitetsförändringen**

Författare: Sarah Maria Melzer
Uppsats Soc 344, 41-60 p
Vårterminen 2007
Handledare: Anders Järnegren

ABSTRACT

Författare: Sarah Maria Melzer

Titel: Erasmus studenter i Lund - en empirisk undersökning av identitetsförändringen bland tyska utbytesstudenter

Uppsats Soc 344, 41-60 p

Handledare: Anders Järnegren

Sociologiska institutionen, Vårterminen 2007

Email: sarah.melzer.234@student.lu.se

Det här arbetet är en empirisk undersökning av Erasmus studenter i Lund under läsåret 2006/2007. Arbetet fokuserar på identitetsförändringen av Erasmus studenterna under tiden i Lund. Undersökningen baserar på George Herbert Meads, Peter Bergers och Thomas Luckmanns teorier om identitetsutvecklingen.

Det empiriska materialet baserar på tre intervjuer, email och materialen ur 'gruppen' jag lade upp i nätforumen *Studiverzeichnis* och *Facebook*. Frågorna riktade sig omkring följande teman: språk, boendesituation och festförhållande. Sammanlagt deltog tjugosex Erasmus studenter i min undersökning varav tjuogoett var tysktalande.

Undersökningen visade att tiden under Erasmus inte uppfattas som en äkta värld utan att den förmedlar bilden av en fiktiv värld och att de känns som om man befinner sig på en skolresa. Den flesta tiden tillbringas Erasmus studenter med sina sammanboende och med vänner från samma land. Vidare påverkade språkförmågan urvalet av vännerna, dvs. att man hade vänner med vilken man kunde tala i sitt modersmål men att man sedan fokuserade på varken engelskt- eller svensktalande vänner, men inte på båda. Studenterna tillbringa mycket tid med varandra och har så möjligheten att påverka varandras identitet i någon högre grad. Ganska populärt omkring studenterna är att festa och resa eftersom de hade inte så många förpliktelser som de hade hemma och njutade därför av tiden de hade i Lund. Vidare kände studenterna sig mer fria, självständigare och lyckligare och upplevde många nya saker vilket gav dem ny synvinklar och berikningar, framförallt beträffande andra kulturer och länder.

Nyckelord: identitet, identitetsförändring, Erasmus, utbytesstudenter, *Studiverzeichnis*, Facebook

Eftersom bilagan omfattar sextiosex sidorna bestämde jag mig att inte bifoga den. Kontakta mig gärna om ni vill ha tillgång till den.

Innehållsförteckningen

1. Introduktion

1.1 Ämnesval - Varför skriva om Erasmus studenter i Lund?	s.4
1.2 Erasmus – Vad är Erasmus?	s.5
1.3 Avgränsningar	s.6

2. Teori

2.1 Identitet - George Herbert Mead	s. 7
2.2 Identitet - Peter Berger och Thomas Luckmann - „Die gesellschaftliche Konstruktion der Wirklichkeit“	s.9
2.2.2 Primära socialisationen	s.9
2.2.3 Sekundära socialisationen	s.10
2.3 Motivering av teoriurvalet	s.11

3. Metod

3.1 Motivering av metodurvalet	s. 13
3.2 Studiverzeichnis och Facebook	s.13
3.2.1 Undersökningen i <i>Studivz</i> och <i>Facebook</i>	s.14
3.3 Intervjuer	s.16

4. Analys

4.1 Språk	s.19
4.1.1 Modersmål	s.19
4.1.2 Engelska	s.20
4.1.3 Svenska	s.21
4.2 Bosituation	s.22
4.2.1 Var och hur bor studenterna?	s.22
4.2.2 Kontakt med sammanboende	s.22
4.3 Party	s.24

5. Diskussion	s.27
---------------	------

6. Källförteckning	s.30
--------------------	------

Erasmus studenter i Lund

– en empirisk undersökning om identitetsförändringen under tiden i Lund

1. Introduktion

1.1 Ämnesval - Varför skriva om Erasmus studenter i Lund?

Att jag bestämde mig skriva om Erasmus studenter har många orsaker. För det första tänkte jag att det var mycket spännande att undersöka Erasmus studenter, eftersom antalet Erasmus studenter har blivit större under de senaste åren. Lunds universitet fick fler och fler avtal med olika universitet över hela Europa, vilket betyder att allt fler studenter pluggar och lever i Lund och deltar i Lunds vardag. Förra läsåret, dvs. 2005/2006 fanns niohundra Erasmus studenter i Lund – alltså tvåhundra mer än år 2002, vilket betyder att antalet har stigit med 17 %. ¹

Vidare fick studenterna en större uppmärksamhet i bl.a. medier under de senaste månaderna. Så fanns det i Lundagård² en artikel om en utbytesstudent från Australien och hennes upplevelser i Lund i februari 2007. En annan artikel i Lundagård gör upp med den dåliga situationen med kurser i svenska för utbytesstudenter och lyfter fram att även om antalet utbytesstudenter nästan har fördubblats under de senaste tio åren, från runt 800 stycken år 1997 till över 1400 i fjol, har antalet platser på kurserna i svenska varit oförändrade.³ Sydsvenskan publicerade i mars en artikel om några utbytesstudenter som handlade om varför studenterna valde att plugga i Lund. Rollen av utbytesstudenter verkar få mer och mer utrymme i dagens samhälle, vilket visas med artiklarna.

Den tredje grunden för att jag valde att skriva om Erasmus studenter var för att jag tänkte att det var intressant och spännande att lyfta fram förändringen studenterna genomgår under tiden i Lund, eftersom jag själv är i Lund som Erasmus student och vill hjälpa att ge en bättre bild av att hur vårt liv egentligen ser ut. Jag tror att min uppsats är nyttigt för att jag har en ganska tydligt synvinkel på en Erasmus students liv, eftersom jag själv befinner mig i fältet och får fler intryck och informationer om studenterna än någon som inte befinner sig i fältet. Vidare finns det

1) Jag fick informationen från den International Desk i Lund

2) Lundagård är en student tidning från Lund

3) <http://www.lundagard.se/?p=6009>

så gott som ingen litteratur om det här ämnet, vilket å ena sidan är bra för att jag försöka lyfta fram nya synvinklar, men å andra sidan gör det svårt för mig för att jag inte kunde profitera av andra undersökningar. Den enda undersökning som jag hittade handlar om Erasmus studenter i Duesto, Spanien och deras gruppformation. Det vore bättre om det fanns mer litteratur för att det kunde ha gjort mitt arbete enklare och kunde ha givit det ett bredare perspektiv. Att jag valde att skriva om identitetsutvecklingen beror på mitt eget intresse för detta ämne och för att jag tycker att det var spännande att följa hur man förändrar sig, när man lever på ett helt annorlunda sätt i ett annat land och kommer in i en ny ”värld”, nämligen Erasmusvärlden.

1.2 Erasmus – Vad är Erasmus?

ERASMUS är en akronym för European Community Action Scheme for the Mobility of University Students. Erasmus programmet blev snabbt det mest synbara programmet av de europeiska utbildningsprogrammen och har förutsatt mobiliteten för mer än en miljon unga studenter sedan 1987.⁴ Mer och mer studenter valde att plugga i Lund. Medan det var 721 studenter i läsåret 2002/2003 befann sig i läsåret 2005/2006 redan 910 Erasmus studenter i Lund.⁵ Programmet erbjuder sina studenter ett flertal saker. De organiserar bostad, språk kurser, tar hand om administrativa affärer och ger studenterna lite pengar för att finansiera uppehållet i värdlandet. Att vara en Erasmus student innebär, i de flesta fall, att man flyttar ensamt till ett nytt land och att man lämnar sin förtrogna miljö, dvs. sina vänner, sin familj och sin kultur. Man måste skapa sig en ny miljö och anpassa sig till en ny kultur. Vidare måste man bli van vid ett eller flera nya språk vilket talas i värdlandet, respektive av de andra studenter man umgås med.

Det intressantaste med Erasmus livet är att se hur studenterna umgås med varandra, särskilt Erasmus studenter, som alla befinner sig i samma situation. Hur betar man sig i en miljö i vilken det inte finns några fasta regler? Hur förändras man som individ, dvs. hur identiteten förändras. Det är frågorna som jag ville undersöka i min uppsats.

4) The Erasmus Experience

5) Jag fick informationen från den International Desk

1.3 Avgränsningar

I min undersökning ska jag bara fokusera på Erasmus studenter. Det betyder att jag inte ska skriva om utbytesstudenterna i allmän i Lund, eftersom det känns omöjligt att få information av alla studenter på ett jämförbart sätt. Det vill säga att jag inte inkluderar studenter utanför Europa. Vidare har jag inte intervjuat svenska studenter och deras synvinkel på Erasmus studenter, eftersom jag ville undersöka identitetsförändringen hos Erasmus studenter och ville inte stödja eller vederlägga stereotyper. Största delen av undersökningen genomfördes med tyska studenter eftersom jag själv är tysk och för jag är övertygad om att jag fick en bättre förståelse och tillgång till studenterna, till största delen på grund av språket och bakgrundkunskapen. Jag har också intervjuat några internationella studenter för att få en bredare synvinkel, för jag tyckte att det var viktigt att inte bara fokusera på ett land, eftersom min syn är att Erasmus inte bara handlar om ett land utan också att man inte fokusera på nationalitet utan på människan. Icke desto mindre tycker jag att det inte var fel att fokusera på tyskarna av den anledningen att vi representerar den största andelen av Erasmus studenter i Lund även om jag är fullständigt medvetande att det fanns en risk att göra undersökningen ensidigt.

Förförståelsen är också ett viktigt begrepp i mitt arbete. Mina intervjuer, med frågor, följdfrågor och fritt samtal, bygger till stor del på den gemensamma bakgrunden mellan mig och intervjupersoner (undersökningen i nätet inbegripet). Detta faktum tar Karen Davies upp som positivt. Genom att observera och delta i den undersökta vardagen kände hon att intervjuerna mer fick karaktären av samtal och därmed blev mer givande än de annars skulle ha blivit. Jag tycker att jag är i stånd att få en bra synvinkel på studenterna och att jag få mer informationer om fältet, som någon, som inte är i miljön har kunnat upptäcka.⁶

6.) Davies (1999) s. 135

2. Teori

2.1 Identitet - George Herbert Mead

George Herbert Mead tillhör den andra generationen sociologer som bidrog till grundandet av en socialteori, vilken uppfattar mänsklig beteende som symbolisk förmedlande interaktion och utifrån den förklarar, hur medvetande, individ och samhälle uppstår.

Identiteten är ingen konstant författning utan en pågående process. Individens identitetsprocess blir påverkat i interaktionen med andra individer. För att kunna se hur studenternas identitet förändras under tiden i Lund ska jag först förklara vilka delar som delta arbetet i Meads identitetsteoriförståelse är viktiga. För att kunna bilda en identitet behöver man enligt Mead två viktiga delar, nämligen 'I' och 'Me'. 'I' är människors individualitet och kreativitet och finns redan vid födelsen. Det är spontant, impulsivt och omedvetet och handlar här och nu. Det är 'I' som urskiljer människor från varandra och gör dem speciella. Mead beskriver 'I' på följande sätt:

*" 'I' ger en känsla av frihet, av initiativ.[...] Vi är medvetna om oss själva, och om vilken situationen är, men exakt hur vi kommer att handla kommer aldrig till vår erfarenhet förrän efter att handlingen ägt rum."*⁷

'Me' däremot finns inte vid födelsen utan utvecklas under socialisationsprocessen. 'Me' reflekterar skeenden och är bestämt genom förväntningar av de generaliserade andra och de signifikante andra. Man kunde jämföra 'I' och 'Me' med naturen och kulturen eller med Freuds begrepp "das Es" och "das Über-ich". Enligt Mead är jaget en väsentlig social process som försiggår genom dessa två åtskiljbara faser. "Om det inte hade dessa två faser skulle det inte finnas något medvetet ansvar, och det skulle inte finnas något nytt i erfarenheten."⁸ Identitetsskapandet är alltså en pågående process bestående av växelverkan mellan de två faserna 'I' och 'Me'. 'Me' ordnar reaktionen av 'I'. Reaktionen av 'I' blir anteciperad av reaktionen av 'feedback' från de andra vilken påverkar attityden av 'Me'. Den påverkar 'Me' på vilket 'I'et ånyo reagerar osv..

*"Det är minnet som "I" är ständigt närvarande i erfarenheten. [...] "I" i detta ögonblick finns i "Me" i nästa ögonblick. Jag blir ett "Me" så tillvida som jag kommer ihåg vad jag sade."*⁹

⁷ G.H. Mead, "The Self", 1934, s.135

⁸ G.H. Mead, "The Self", 1934, s.135

⁹ G.H. Mead, "The Self", 1934, s.123

Mead betecknar 'play' som det första stadiet, i vilken individens jag utgörs av en organisation av andra individers särskilda attityder gentemot honom och gentemot varandra i specifika sociala handlingar, i vilka han deltar med dem. Samhällets attityder blir påverkat med hjälp av det andra stadiet som Mead kallas 'game'. I 'game' utgörs jag, gentemot 'playet' av en organisation hos den generaliserade andres sociala attityder eller hos den sociala gruppen till vilken han hör.¹⁰

För att kunna förstå hur en Erasmus studentens identitet förändras är 'Me' delen viktig, för att 'I'et är spontant och inte påverkningsbart. Vidare har de generaliserade andra än större påverkan på studenterna, eftersom de signifikanta andre befinner sig i hemlandet och kan inte påverka beteende på samma sätt, som de kunde om individen hade befunnit sig hemma. De generaliserade andre, dvs. de nya vänner man nu har i Lund, övertar den viktigaste rollen i ens liv och har därmed ett ganska stort inflytande på individen. Jag vågar säga att vännerna i några fall övertar, respektive blir en signifikant andra för individen under tiden i Lund. Genom 'playet' skaffar studenterna nya regler för alla delar av det sociala livet. Individen påverkar alltså de andra studenternas attityder genom att interagera med dem. Vidare blir individen påverkad av det svenska samhället, men inte på lika sätt som man blir påverkad av andra Erasmus studenter. Jag tycker att Mead visar med sin teori på en bra sätt att handlingsutrymmet inte bara är bestämt av samhället, utan också av oss själva, för att vi har möjligheten att påverka samhället och samhällets attityder.

*"Vi kan reformera den rådande ordningen; vi kan insistera på att göra samhällets normer till bättre normer. Vi är inte helt enkelt bundna av samhället. Vi är engagerade i en konversation i vilken samhället lyssnar på vad vi säger, och dess svar är påverkat av vad vi har att säga. [...]Vi förändrar kontinuerligt vårt sociala system på något sätt, och vi kan göra det på ett intelligent sätt därför att vi kan tänka."*¹¹

¹⁰ G.H. Mead, "The Self", 1934, s.123f

¹¹ G.H. Mead, "The Self", 1934, s.129

2.3 Identitet – Peter Berger och Thomas Luckmann

„Die gesellschaftliche Konstruktion der Wirklichkeit”

Boken ”Die gesellschaftliche Konstruktion der Wirklichkeit” påverkade alla områden och ansatser i sociologin. Genom betoningen av kunskapens och ordningens objektivitet och den därmed förbundna definitionen av situationen skiljer sig deras ansats, precis som George Herbert Meads och Alfred Schütz ansatser, väsentligt från den s.k. ’symboliska interaktionism’ och dess avgörande föreställningen av en beständig och relativt fritt ’uthandlande’ av situationens definition. Det sista decenniet utvecklades i Tyskland, med stort inflyttande av Berger/Luckmanns bok, den så kallade ’kulturalistiska vändningen’ inom sociologin, vars riktning var teoretiskt bestämt av den hermeneutiska vetenskapssociologin. Denna var vice versa förknippad med en forskningsmetod, den speciella kunskapssociologiska hermeneutiken.

Enligt Berger/Luckmann är människan till skillnad från djuret en ”världsöppet” [weltoffenes]¹² väsen och blir inte född som medlem i samhället utan måste införas i världen. Verkligheten står den enda som avslutade och ytterlige förutsättning emot. För att kunna bli medlem i samhället och bilda en identitet måste individen genomgå två faser som Berger/Luckmann kallar den primära och sekundära socialisationen. Berger/Luckmann skapar ett intressant koncept av hur den, genom socialiseringen bildade verkligheten, blir producerat på ett permanent sätt genom de handlandena. Kommunikationen blir så att säga en drivande kraft i processen av den sällskapliga konstruktionen av verkligheten. Genom att uttala, diskutera och prata blir konkret innehåll ur den möjliga sinnesvärlden fixerat som verkligt eller blir ersatt.

2.3.2 Primära socialisationen

Berger och Luckmann följer sin teori Meads socialisationsteorin. Den primära socialisationen skapar automatik för individens orientering och handling i förhållande till omvärlden. Individen blir medlem i samhället genom att genomgå barndomen. Varje individ föds i en objektiv social struktur inom vilken han möter de signifikanta andra, som övervakar hans socialisation. Dessa signifikanta andra påtvingas honom. Vidare producerar de den objektiva verkligheten för barnen. De förmedlar barnen en objektiv samhällelig värld, vilken är beroende av platsen och de

¹²) Berger/ Luckmann s. 54

geografiska bestämda omständigheter, vilken de återigen modifiera i förloppet av förmedligheten. Barnet imiterar handlingssättet och dess betydelse av den signifikante andra och skapar den för sig själv. På det här sättet övertar den steg för steg hela sinneskomplexer [Sinnkomplexe] i den subjektiva sinvärlden till en beståndsdel i sig själv. Processen i vilken individen övertar sinneskomplexerna kallar Berger/Luckmann *internaliseringen*.¹³

Den andra primära socialisationsfasen består av ett gradvist besittningstagande av objektiva världens utdrag, vilket överskrider den signifikanta andras subjektiva sinvärld. Med övertagningen av den generaliserade andra bestämmer individen sin plats i världen och sätter sin subjektiva sinnesvärld i samband till den objektiva världen. För att det ska kunna ske förutsätts en dialektisk motsättning mellan identifikation från andras sida och 'jag identifikationen', identitet som man objektivt tilldelats och identitet som man subjektivt tillskansat sig. Dialektiken, som finns där varje ögonblick som individen identifierar sig med sina signifikanta andra, är så att säga specificeringen i det individuella livet av samhällets allmänna dialektik. Men primära socialisationen omfattar mycket mer än kognitiv inläring. Den äger rum under omständigheter som är stark känslomässigt laddade. Barnet identifierar sig med de signifikanta andra på en rad känslomässiga sätt. Vilka de nu än är, sker internalisering bara när identifiering sker.¹⁴

2.3.3 Sekundära socialisationen

Berger/Luckmann utgår från en hierarkisk relation mellan den primära och sekundära socialisationen. Medan den primära socialisationen skapar automatism i förhållande till omvärlden och präglar den "naturliga" världssynen hos subjekten, är den sekundära socialisationen en reflekterande och specialiserande läroprocess. Vidare äger internaliseringen rum av institutionella, respektive i institutionaliseringen grundade undervärlden. Deras räckvidd och egenart blir bestämt av arbetsdelningsgradens differentiering och deras motsvarande sällskapliga fördelning av kunskapen.¹⁵

Vidare tillägnar man sig rollspecifika kunskaper och rollspecifika vokabulär i den sekundära socialisationen. Rollerna uppstår direkt eller indirekt som följd av arbetsdelningen. Rollernas besittningstaganden sker i institutioner, dvs. i skolan och i "peer group" under socialisationens

13) Berger/Luckmann s. 141

14) Berger/Luckmann s. 140f

15) Berger/Luckmann s. 148

förlopp. Vidare vidgas den subjektiva sinnesvärlden å ena sidan genom inlärd roll och gör det samtidigt å andra sidan enklare för individen att avgränsa sin egen identitet gentemot institutionaliserade roller.

Enligt Berger/Luckmann behöver barnet en emotionell identifikation med sina signifikanta andra i den primära socialisationen men för det mesta behövs den inte i den andra socialisationen. Det är viktigt att man identifierar sig emotionellt med sina signifikanta andra, men det behövs inte att man identifierar sig t.ex. med sin professor. Rollen av professorn i den sekundära socialisationen kräver en hög nivå av anonymitet och är därför enkel att ersätta. Bara när man försöker att ändra den subjektiva verkligheten i grunden behövs enligt Berger/Luckmann en stor vikt på känslorna.¹⁶

Jag tycker att man kan anse övergången till Erasmus livet som en grundförändring av den subjektiva verkligheten. Berger /Luckmann betecknar den förändringen som resocialisationen [Resozialisering], respektive transformation. En transformation äger rum när man överlämnar sig åt en ny verklighet i vilken "personalen" övertar funktionen av de signifikanta andra. När det sker är man fullständigt i stånd att anpassa sig till den nya verkligheten. När man deltar i Erasmus måste man anpassa sig från början, dvs. att man befinner sig i en ny miljö och att man måste internalisera nya normer. Det handlar om en svag form av transformationen efter Berger/Luckmann.¹⁷

2.4 Motivering av teoriurvalet

Att jag valde George Herbert Mead, Peter Berger och Thomas Luckmann som basis för min teoretiska utgångspunkt har olika anledningar. Framförallt tycker jag att Berger/Luckmann presenterar en väldig omfattande teori om hur identitetsprocessen framgår och vilka komponenter som spelar någon roll. De viktigaste faserna i identitetsbildningen är enligt Berger/Luckmann den primära och sekundära socialisationen. Vid första ögonkastet verkar faserna av den primära och sekundära socialisationen vara lika George Herbert Meads faser 'Play' och 'Game'. Men faserna är inte alls lika. Båda faserna bygger nog på varandra, det vill säga den sekundära bygger på den primära och 'Game' på 'Play'. Men när man tar hänsyn till tidsdimensionen är faserna inte lika. Jag tycker att man kan placera 'Play' och 'Game' i fasen av den primära socialisationen, varvid

16) Berger/ Luckmann s. 151

17) Berger/ Luckmann s. 155

'Game' sker i övergångströskeln till den sekundära socialisationen. Men faserna skiljer sig inte bara tidsmässigt åt utan också vad beträffar innehållet. Den sekundära socialisationen handlar om en socialisation av subvärlden medan 'Game' handlar om att få generaliserande färdigheter. Vidare bygger Berger/Luckmann på Meads rolldefinition. Rollens definition är kopplat till Meads generaliserade andra. Även om de använde begrepp och uttryck som var främmande för Mead, så är kontentan av Berger/Luckmann teorier det samma. Varvid det var viktigt för dem att konstatera Meads rollteori som en teori av institutionen. I fortsättningen förutsätter såväl George Herbert Mead som Berger/Luckmann att samhället är oeftergivlig för att kunnat bilda en identitet. Enligt Berger/Luckmann är 'homo sapiens' också alltid 'homo socius'.¹⁸

För att kunna förstå hur de enskilda studenterna formera deras verklighet och förändrar och påverkar varandras identitet, behövs att man såväl förstår Meads som Berger/Luckmanns teorier om identitetsutbildningen, respektive identitetsförändring. Jag tycker att de två teorierna kompletterar varandra på ett bra sätt och att de ger en väldigt tydligt överblick av vilka faktorer och faser som är viktiga i identitetsprocessen.

18) Berger /Luckmann s. 54

3. Metod

3.1 Metodurval

I det följande avsnittet ska jag diskutera användande metoderna. Jag bestämde mig för att undersöka Erasmus studenterna med hjälp av intervjuer och frågarformulär. Undersökningen på nätet genomfördes i nät-forumen *Studiverzeichnis* och *Facebook* vilka jag kommer att belysa i följande avsnitt. Eftersom jag själv lever och agerar i fältet av Erasmus studenter som en 'fullständig deltagare', tyckte jag inte att det behövdes genomföra observationer. Vidare läste jag i c-uppsatsen om Erasmus studenter i Duesta, Spanien¹⁹ att när Reia Sofiadotter Lepic genomförde observationer, blev folk irriterade eftersom de visste att hon gjorde undersökning. När hon försökte observera studenterna på fest kände hon att folk betedde sig annorlunda eftersom hon gick omkring i syfte att observera och vägrade dricka alkohol, vilket gjorde studenterna misstänksamma. Jag är övertygad om att jag inte heller kunde ha genomfört observationer, för jag fick en ganska stort närvarna på grund av att jag gjorde min undersökning 'offentligt' i de nät forumen och gjorde folk uppmärksam på min undersökning eftersom jag bad dem att delta. Det är därför jag bestämde mig att inte genomföra observationer.

3.2 *Studiverzeichnis* och *Facebook*

Facebook uppfanns av Harvard studenten Mark Zuckerberg i februari 2004 och har nu över arton miljoner medlemmar i hela världen. *Studiverzeichnis*²⁰ likna *Facebook*²¹ men är framförallt tänkt för tyska, respektive tysktalande studenter. *Studiverzeichnis*, också kallad *Studivz*, är på nätet sedan november 2005 och uppger själv ha två miljoner anmälda studenter. Både *Studivz* och *Facebook* fungerar efter samma princip. För att kunna anmäla sig behövs bara en mejl adress. Efter att man har anmält sig kan man anlägga en egen profil, på vilken man bland annat kan ange ålder, hemort, universitet, ämne, hobbyer och lägga upp bilder.

Vidare kan man göra en länk av sin profil till ens vänners profiler, så att alla kan se hur många vänner man har och vem är vän med vem. En annan funktion i båda kallas "to poke" respektive

¹⁹) Reia Sofiadotter Lepic "Erasmus Students at the University of Duesto – Interaction and group formation"

20) www.studivz.net

21) www.facebook.com

”gruscheln” i den tyska versionen. ”Gruscheln” är en neologism, förmodligen en blandning mellan de två order ”grüßen” und ”kuscheln” vilka betyder – att hälsa och att krama, respektive smyga på svenska. ”Gruscheln” och ”poking” har uppfunnits för att underlätta att ta kontakt med andra.

Vidare kan man grunda eller bli medlem i grupper, vilka är mer eller mindre allvarligt menade. Så finns det till exempel ett flertal grupper för Erasmus studenter i Lund, i vilken man kan informera sig om livet i Lund och prata om problemen man har eller kan berätta när det är en bra fest någonstans i Lund. I *Facebooken* finns tvåhundraotjugotvå medlemmar i gruppen ”Lund Erasmus 2006” och i gruppen ”Lund Erasmus 06/07” i *Studivz* etthundra nittio medlemmar. Studenter som är medlemmar i grupperna utbyter erfarenheter och är i stånd att skapa kontakter till andra medlemmar redan innan flyttningen till Lund.

3.2.1 Undersökningen i *Studivz* och *Facebook*

Att jag bestämde mig för att göra intervjun på nätet har olika skäl. Framförallt har *Studivz* och *Facebook* etablerat sig till en naturlig form av kommunikation mellan studenterna. Särskilt i Tyskland har jag upplevt att det blir mer och mer studenter som anmäler och deltar i *Studivz*. Vidare fanns redan ett stort antal grupper som bara handlade om Erasmus studenter i Lund i vilken folk samlas och utbyter erfarenheter och ger tips vad man kan göra i Lund och vad man ska ta hänsyn till. Jag har själv varit i ’Lund’ gruppen och kunde då samla mycket information, bland annat var man kan köpa billigt cyklar, vad händer på ’Arrival Day’, vilken bank är bäst och vilka studenthus är tillrädliga.

För att genomföra undersökningen bestämde jag mig att bilda en grupp i vilken alla kunde delta i som var intresserade av att hjälpa mig. Gruppens namn var : ”Erasmus in Lund – ich helfe Sarah” respektive ”Erasmus in Lund – I help Sarah” i *Facebook*. Jag bjöd studenterna till mina grupper genom att skicka direkta inbjudande i gruppen, genom att söka studenter som jag visste att var i Erasmus programmet och genom att jag satt en notis i andra ”Lund Erasmus” grupper, i vilka jag bad dem att hjälpa mig med min undersökning genom att bli medlem i gruppen. Naturligtvis hade jag berättat lite om vad jag undersöker och att jag vore tacksam om de kunde hjälpa mig. I

gruppinformationen berättade jag om min undersökning, vem jag är och vad jag pluggar och hur jag kommer att använda deras svar. Jag garanterade att deras namn och svar är anonyma och ändrade dem i efterskott. Vidare gav jag dem möjligheten att ändra sitt namn till ett annat, vilket några av dem gjorde. I gruppen bestämde jag mig att först lista alla frågorna och sedan ställa alla frågor separat. Det betydde att jag var den första som lede upp frågan och att alla kunde svara på den efter varandra. Därmed var alla i stånd att se vad folk har skrivit innan och kunde anpassa sina svar. Det var å ena sidan bra för att folk kunde korrigera varandra, ifall de kände så och kunde börja en diskussion. Men risken å andra sidan var att folk blev påverkade av svaren och anpassade sina svar utifrån ett svar från någon annan. Vidare antog jag att inte alla ville att deras svar skulle vara offentligt och att de kunde vara rädda att svara på frågorna i forumet för att svaren var tillgängliga för andra i gruppen och därmed offentliga. Det är därför jag erbjöd att skicka frågorna via email, vilket var bra för att jag fick svar av sex personer, av vilka fem var internationella studenter, på det här sättet. Jämförd med *Studivz* var delaktighet i *Facebook* synnerligen liten i forumet och studenterna fördrog att skicka deras svar via email. Jag är övertygad om att det berodde på att de internationella inte var vana vid nätforumet på ett liknande sätt som tyskarna var. Medan folk i min tyska grupp genast svarade och offentligt i forum, fick jag bara svar av två personer i forumet i *Facebook*, vilka visade sig att de också var tyska.

Att göra en sådan undersökning via nätet har båda för- och nackdelar. Eftersom det inte fanns några tidigare undersökningar som genomfördes med hjälp av *Studivz* och *Facebook* tog jag risken att undersökningen kunde misslycka. En annan nackdel var att jag inte kunde inbegripa alla i undersökningen, eftersom deltagande var frivilligt. Dvs. att folk som kanske inte tyckte om att jag undersöker Erasmus studenter inte ville delta i gruppen och jag därmed inte kunde undersöka dem. Vidare har man inte samma möjlighet att kommunicera med deltagarna som jag kunde om jag hade intervjuat alla, eftersom jag inte kunde bedöma om folk svarade på allvar och att jag kanske uppfattade några svar på ett annat sätt som de var menade. Vidare finns risken i forumet att folk skaffar sig en falsk identitet och att de kanske inte är Erasmus studenter. Men den risken var relativt liten, eftersom jag värvade studenterna att delta i mina grupper, genom att jag satt en notis i de olika Lund Erasmus grupper, som t.ex. "Lund Erasmus 2006", "Lund Erasmus 2007", "Lund Erasmus 06/07" och jag är övertygat att man inte delta i grupper som "Lund Erasmus" med en falsk identitet, inte heller tror jag att någon skulle ha haft något intresse av det.

Fördelen var att jag fick ett stort antal studenter som faktisk deltog i min undersökning. Det beror å ena sidan på att Internet är tillgänglig för alla studenter som bor i ett studenthus, vilka de flesta gjorde och att många är anmälda i *Facebook* och *Studivz*. Jag skulle inte ha kunnat få kontakt med så många studenter om jag inte hade använt forumen. Jag tog chansen att påminna folk att skriva svar efter det de blev medlemmar i gruppen. Det gick på ett enkelt sätt eftersom jag kunde skicka dem email i forumen och inte behövde deras email adresser eller mobilnummer. En annan fördel var att deltagarna kunde bestämma själv när de ville besvara frågorna för att forum var öppet dygnet runt i två veckor.

3.3 Intervjuer

Jag genomförde tre intervjuer i ett tidsavsnitt av tre veckor. Eftersom jag lade grupperna först upp på nätet, dvs. innan jag gjorde intervjuer, hade jag redan en översikt av hur folk reagerade på mina frågor och kunde få en bra bild av hur de hanterade frågorna och var det fanns eventuella problem. Största problemet i forumen var att mer killar än tjejer svarade på mina frågor. Så hade jag slutligen i *Studivz* sexton killar men bara tre tjejer. I *Facebooken* deltog däremot bara tre killar, men två av de var faktisk tyska och den tredje franska och fyra tjejer från Frankrike, Polen, Slovenien och Holland. Det är därför jag bestämde att intervjua två tyska tjejer och bara en tysk kille. Men inte bara för att jag hade en brist av tjejer i min intervju, tyckte jag att det var viktigt att tänka på betydelsen av kön under intervjun. Sociologen Karin Widerberg tar det upp som något man bör tänka på när man intervjua personer.²²

Mina intervjupersoner gav jag nya namn för att kunna bevara deras anonymitet: Jessica, Markus och Carolin. Den första tjejen valde jag ut eftersom hon inte bodde, som de flesta jag undersökte, i ett internationellt studenthus och för att hon endast bodde från augusti till mars i Lund och bara var på besök i Lund. Det gjorde intervjun intressant eftersom hon redan hade en viss distans till livet i Lund och kunde ser på det från en ny synvinkel. Den andra tjejen blev uppmärksam på min grupp och blev medlem i den redan efter tre dagar gruppen var på nätet. Eftersom hon inte skrev i forum p.g.a. tidspress på universitet, frågade jag henne om hon kanske vore intresserad att bli intervjuat och det var hon med på. Vidare hade jag ingen personlig kontakt till henne vilket gjorde mitt undersökningsfält breddare. En annan faktor varför jag valde ut henne var att hon

22) Widerberg (2002) s. 103

bara är i Lund för en termin och så var jag i stånd att jämföra, på vilka sätt identiteten förändras, under en sådan kort tid. Den tredje intervjupersonen blev uppmärksam på min undersökning i Studivz och frågade faktisk mig om jag inte vore intresserad av att intervjua honom vilket jag tackade ja till. Han har varit i Lund sedan augusti och bor i en svensk korridor, vilket var spännande för att han nästan inte hade någon kontakt med andra internationella studenter.

Rent teknisk bestämde jag mig att utföra en semistrukturerad intervju. I den semistrukturerade intervju används för det mesta öppna frågor, men det är också tillåten att ställa sonderade frågor. Som intervjuare har man här möjlighet att strukturera intervjusituationen. Jag bestämde mig för att använda den här formen av intervjun för att den tillåter att fråga efter vissa teman och man därmed blir i stånd att få en bättre och djupare förståelse av sakförhållanden.²³ Jag bestämde mig att överta frågorna som jag redan hade använd i *Studivz* och *Facebook*. Frågorna var öppna och jag försökte bjuda mina intervjupersoner till ett samtal, respektive att få intervjun att likna ett vanligt samtal. Det vill säga att jag inte bara frågade frågorna som fanns på listan utan försökte även gå in på deras svar. Det ledde till att jag fick mer information om deras liv och lät dem berätta om saker de själv tyckte vore intressanta, vilket gjorde min intervju mångsidigare.

Intervjun med Markus och Carolin genomfördes i SOL centrum i Lund. Jag valde ut en plats i SOL centrum som var ganska bra isolerad, så att ingen kunde lyssna på intervjun och risken var liten att någon kunde störa den. Det bara fick avbryta intervjun en gång eftersom en städerska störde oss. Vidare tyckte jag att det var viktigt att träffas på en neutral plats, eftersom jag inte hade varit hemma hos någon av dem tidigare och de var vana vid omgivningen, för båda studerar svenska i SOL centrum och visste vad de hade att vänta där. Det var viktigt för mig att de kände sig i en trygg miljö vilket gör det möjligt att tala fritt. Intervjun med Jessica gjorde jag i mitt rum, eftersom hon inte längre bodde i Lund. Jag tyckte att det vore bäst att göra intervjun i mitt rum eftersom hon har varit många gånger innan på vistelse i vår korridor och hon kunde känna sig tryggt i omgivningen. Att göra intervjun på universitet kändes olämplig eftersom hon inte längre var student vid Lunds Universitet.

23) Helmut Kromrey (2002) s. 378

Intervjun började med att jag presenterade mig och mitt forskningsprojekt kort, samt klargjorde att inga namn nämns, respektive att jag tar bort saker de själv inte ville att jag skulle nämna.²⁴ För att underlätta min intervjusituation valde jag att använda en bandspelare och transkriberade intervjun i efterhand, så snabbt som möjligt för att inte få en distans och för att bevara intervjuens stämning medan transkriberingen, eftersom jag bestämde mig inte att göra anteckningar, ifall intervjupersonen kände sig obehagligt när jag antecknade. Jag försökte även utnyttja tystanden till att kunna få ut så mycket som möjligt av intervjupersonerna när tillfälle uppstod.

Jag började med frågorna om bosituationen för att jag ville att folk kunde berätta lite om sig själv och för att komma in i intervjun på ett angenämt sätt. Sedan fortsätt jag med att ställa frågor omkring språket och fokuserade sedan på frågorna om festförhållanden. Jag valde ut frågorna omkring olika aspekter. Först ville jag veta var och hur de bor. Det vill säga om de bodde i ett internationellt studenthus, i en svensk korridor eller om de bodde i ett kollektiv. Det var viktigt för att man för det flesta tillbringar den mesta tiden med personer man bor tillsammans med och de därmed har ett stort inflytande på individen och deras utveckling. Frågorna på språket var viktig för att den spelar en roll i interaktionsprocessen. Det var intressant att se på det första, vilka språk de pratar och hur ofta de är tvungen att använda dem. Jag ville se om studenterna tillbringade mycket tid med folk som kommer från samma land för att de kunde kommunicerar på ett enklare sätt eftersom det var deras modersmål. När de pratade mycket engelska betydde det att de hade kontakt med andra utbytesstudenter. Också intressant att se var om de pratade svenska, respektive om de var i stånd att lära sig svenska vilket säger om du hade kontakt med svenskarna, respektive huruvida de hade tillräckligt kontakt för att kunna lära sig svenska och kommunicera med dem på svenska. Frågorna om fester skulle ge mig en inblick med vem och var de tillbringar deras fritid, vilket återspeglar med vem de är vänner och hur de har valt ut sina vänner. Det kommer jag att belysa i den nästa delen, analysen.

24) Widerberg (2002) s. 94

4. Analys

I det nästa avsnitt ska jag presentera mitt empiriska material baserat på intervjuer, email, min grupp och andra grupper i Studviz och Facebook. Jag har delat upp analysen i tre delar: språk, bosituation och festförhållande. Vidare skiljer jag studenterna åt i tre grupper: svenska studenter, internationella studenter och studenter från samma land. Personerna som jag kommer att nämna i den nästa avsnittet deltog i min undersökning via *Facebook* och *Studviz*. Namnen ändrades och anpassades till nationaliteten för att kunna bevara deras identitet. Alla intervjuar, email och svar från forumen finns i en extra bilaga.

4.1 Språk

4.1.1 Modersmål

I min undersökning blir det tydligt att alla tyskarna hade möjlighet att prata tyska. Det var inte förvånande, eftersom de tyska studenterna utgör det största antalet av Erasmus studenter i Lund. Alla angav att de hade tyska vänner och att två tredjedelar av vännerna faktiskt var tyska. Antalet tysktalande är faktisk så stor att det är nästan omöjligt att inte ha kontakt med åtminstone en av dem. *"Den Deutschen kann man einfach nicht aus dem Weg gehen."*²⁵ *Carolin*

Men det är inte bara ett problem för tyskarna. När det finns många studenter från samma land är sannolikheten hög att man kommer i kontakt med dem. Fransmannen Nicolas berättade att det finns många fransmän och att han har möjlighet att prata mycket franska. *"As you probably noticed, there is a lot of french people all around and we speak in french if we are just all together."*²⁶ *Nicolas*

Andelen av vännerna från det egna landet är ganska stor. Ett stort antal Erasmus studenter som jag undersökte, dvs. holländska och franska²⁸ bekräftade det i deras email och jag själv har observerat det under mitt uppehåll i Lund när jag träffade andra utbytesstudenter. Man tar möjligheten att prata sitt språk när tillfället uppstår. Tjejerna från Polen och Slovenien berättade att de brukade prata engelska, men sällan polska eller slovenska, eftersom det inte fanns så många utbytesstudenter från deras hemländer.

26) bilaga s.65

27) bilaga s.40

4.1.2 Engelska

När jag frågade studenterna om de hade några problem med språket svarade de flesta att de inte har några större problem med det. Det vill säga att de alla emellertid vände sig vid engelska och att det inte fanns större problem. Bara i början kände man sig överbelastad språkmässigt när de flyttade till Sverige, fram för allt i skolan när det gällde fackvokabulär.²⁸

Ett annat problem när det gällde språket riktar sig mot 'native speakers', dvs. engelsktalande. Ibland kände de att det är svårt att prata med 'native speakers' eftersom de pratade för snabbt eller använde slangord. , "...oder sie sind halt Engländer oder Australier und dann reden sie viel zu schnell für mich" Jessica ²⁹ Men att man inte förstår allt, var uppenbarligen inget stort problem, eftersom de flesta utbytesstudenter kunde göra sig förstådda med varandra med engelska även om det ibland ledde till missuppfattningar. Nicolas från Frankrike svarade så här, när jag frågade om han hade problem med språket:

*"Not that much. I have to focus sometimes with some accents but since mine is really frenchy I won't complain too much about that. As I told, not really difficulties but sometimes funny misunderstanding like 'bitches/beaches'"*Nicolas ³⁰

4.1.3 Svenska

Min analys visade att språket har mycket inflytande på urvalet av folk man umgås med. Det flesta som bor i en internationell studentkorridor pratar bara engelska och lär sig därför inte svenska. *"Schwedisch was ist das???"* Gerard ³¹ 'Svenska, vad är det?' Många beklagar att de inte har så många möjligheter för att kunna lära sig svenska. Det beror dels på att det inte fanns tillräckliga platser i kurserna på universitetet för alla och dels på att kursen på folkuniversitetet ansågs för dyr och att den var för sent på kvällen. Vidare hade de flesta inte behovet att lära sig svenska eftersom svenskarna är duktiga på engelska och de kände att de inte hade tillräckligt tid vid sidan av skolan och fritiden för att lära sig språket.

28) Mojca (bilaga s. 35+24)

29) bilaga s. 44

30) bilaga s. 40

31) bilaga s. 40

”Exakt das ist das Problem. Man kann sich nicht auf Uni, Freizeit und Schwedisch gleichzeitig konzentrieren ohne eins davon zu vernachlässigen. Wollen tu ich schon, aber die Möglichkeiten halten sich auch in Grenzen, vor allem was auch das Finanzielle für solche Kurse betrifft. Durch die Internationalität hier in Lund, wage ich mal zu behaupten, dass man so im alltäglichen Leben kein schwedisch lernt“ Marc³²

De som bodde tillsammans med svenskarna hade däremot mer tillfälle att prata svenska men kände att de kan gör sig bättre förstådda när de pratade engelska med dem. De som lärde sig lite svenska kände att det var ansträngande och därför mycket bekvämare att prata engelska. Andreas skrev att han fick huvudvärk när han försöker prata svenska under en längre tid men däremot inte hade några problem med att prata engelska.³³

Bara Markus och Carolin pratar svenska med sina sammanboende och tillbringar mycket tid med dem. Men båda pluggade ’Skandinavistik’ och därmed svenska innan de flyttade till Sverige, vilket gjorde det mycket enklare för dem att byta till svenska än de andra Erasmus studenter som inte hade några förkunskaper. Anmärkningsvärd för båda var att de inte hade kontakt med internationella studenter, bortsett från tyskarna och därmed inte pratade engelska. Markus hade kontakt med några internationella studenter i början, dvs. under den första terminen han var i Lund, men eftersom de flesta bara stannade för en termin, ville han inte längre investera tid och kraft för att lära känna nya internationella studenter utan fokuserade på svenskarna.

Carolin däremot har bara varit i Lund i ett halvt år och har ingen kontakt med internationella studenter eftersom hon sade att hon inte vara tillräckligt bra på engelska och därför bara umgås med folk som pratar svenska eller tyska. Att prata tre språk, dvs. tyska, svenska och engelska, kändes ansträngande och förvirrande och ledde till att de fokuserade på antingen svenska eller engelska och oftast inte på båda.

”... der interessante Effekt auftritt, dass man mitten im Gespräch auf einer Party in einem Satz plötzlich anfängt den Satz in drei Sprachen zu beenden. Und man sich denkt: ”Was hast du selber eigentlich gerade gesagt?“ “ Markus³⁴;

32) bilaga s. 21

33) bilaga s. 30

33) bilaga s. 24

34) bilaga s. 24

”Was mich genervt hat: Manchmal brauchte man dann doch etwas z.B. Englisch (oder Deutsch)! Und der ständige Wechsel zwischen mehreren Sprachen ist nicht so einfach!“ Benjamins³⁵;

Endast Benjamin var den som talade en stor andel av alla tre språken. Han angav att han pratar 40% tyska, 30% engelska och 30% svenska. Att han pratade alla tre språken beror på att han har mycket kontakt med icke-studerande. Han berättade att han festade mycket med andra Erasmus studenter men att han inte festade med några svenskar på sina kurser. Däremot lärde han känna några svenskar och danskar för att han brukade gå på fest med andra homosexuella. Han skaffade sig alltså en helt ny miljö eftersom homosexuella inte har ett eget uteställe här i Lund utan han fick söka sig till andra städer och fick då kontakt med andra svenskar med vilka han pratade svenska.

Att språket spelar en roll i många skäl för studenterna visades också i de olika grupperna i *Studivz* och *Facebook*. Så finns det till exempel en grupp i *Facebook* som heter: ”I was in Lund and I experienced the LANGUAGE BARRIER” vilket jag tycker säger mycket om faktumet att det finns en språkproblematik.

4.2 Boendesituation

4.2.1 Var och hur bor studenterna?

De flesta studenterna som deltog i min undersökning bodde i internationella studenthus, dvs. på Delphi, Old Fire Station, Spoletorp och Östra Torn. Bara en av dem bodde tillsammans med tre andra tyska killar i ett hus, detta på grund av att han visste att möjligheten att få ett rum i Lund var liten och därför bestämde de sig att söka något eget. Bara sju av de tjugosju studenterna jag intervjuade bodde faktiskt tillsammans med svenska studenter.

4.2.2 Kontakt med sammanboende

Studenterna som bor i internationella hus brukar umgås mycket med varandra. De angav att de gör mycket med varandra, såsom festar, äter middag och har filmkvällar. Särskilt de som bor i

³⁵) bilaga s. 24

Old Fire Station och Spoletorp hade många aktiviteter de gjorde tillsammans. Simon, Jakob och Urs berättade att de nästan varje helg gör någonting tillsammans och de festar ofta tillsammans.¹⁸

I den gamla brandstationen bor fyrtio internationella studenter som tillbringar mycket tid med varandra. *”You always find people you get along very well and some who are just different than you. Since I live with 40 people it was not hard to find friends.” Mojca.*³⁶; *”Gute Gemeinschaft und viel Party. Lernt die Leute kennen mit allem drum und dran.” Gerard*³⁷

Medan studenterna i Spoletorp och den gamla brandstationen gjorde mycket med varandra och hittade vänner, gjorde studenterna som bodde i en svensk korridor inte särskilt mycket med sina sammanboende. Jan berättade att relationen i korridoren var väldigt ytlig och att han inte hittade några verkliga vänner. Konversationen begränsades till småprat och att de då och då drack en öl tillsammans men inte mer.³⁸ Alexander berättade också att han inte gjorde särskilt mycket med svenskarna i sin korridor men med de två tyskarna som bodde i samma korridor. Det verkar alltså inte vara tillfälligt att de inte gjorde mycket med svenskarna, vilket säkert också berodde på att de inte kunde prata svenska som jag nämnde i 4.1. Christina, som bodde både i en svensk korridor och i en internationell korridor under hennes andra termin i Lund berättade att hon gjorde nästan allt med sina sammanboende i den internationelle korridoren, men att hon däremot hade svårt att göra någonting med svenskarna i den svenska korridoren eftersom de redan hade etablerade vänkretsar.³⁹

Benjamin, som bor tillsammans med tre andra vänner i ett eget hus berättade att de har blivit mer än vänner och att de hade blivit som en lite familj för honom. Det är ett bra exempel på hur mycket känslor man kan utvecklar med folk man bor med. Som omnämnande behövs det Berger/Luckmann läggas stort vikt på känslorna för att kunna ändra den subjektiva verkligheten och därmed förändra identiteten, respektive transformationen kan äga rum och förändra identiteten av studenterna. Intressant var också att när jag frågade vart de skulle flytta om de hade möjlighet att välja igen, då alla svarade att de var lyckliga och nöjda med deras boendesituation och skulle bo igen på samma ställe. Jag tror att det hänger ihop med att man tillbringar mycket tid med ens sammanboende och att de trivs så bra i studenthuset för att de har blivit vänner med deras sammanboende och därför trivs så bra.

36) bilaga s. 35

37) bilaga s.20

38) bilaga s. 16

39) bilaga s. 19

4.3 Party

Att utbytesstudenter brukar festa dygnet runt är en fördom ibland många svenskar. Men är det verkligen sant att vi bara festar, dricker och har det kul?

Min undersökning visade att det finns olika typer av förhållande när det gäller att festa. I genomsnitt visade min analys att de flesta festade mellan två och tre gånger i veckan, beroende på hur mycket de har att göra i skolan. Men det fanns också studenter som inte tyckte alls om att festa. Marc till exempel angav att han bara festade tre gånger per termin, för att han har mycket att göra i skolan och för att han tyckte att festerna inte är något särskilt utan att de alla är likadana varje gång.⁴⁰ Att alla festar olika mycket är klart. Men hur mycket är mycket? Så skrev Nicolas från Frankrike t.ex. att han inte festar så mycket ur hans synvinkel, vilket jag däremot anser som mycket : ” *I’m partying not that much. 1 or 2 times a week.*”⁴¹ vilket betyder att han i jämförelse med sina vänner inte festar lika mycket och anser därför att det inte är ofta.

Jag själv har observerat att hur mycket man festar varierar väldigt mycket och att man inte kan påstå att vi alla festar dygnet runt. Det beror framförallt på om man bara stannar i en termin eller två, vad man pluggar och hur viktiga kurserna är för studierna i hemlandet. De flesta som befinner sig i Lund under två terminer brukar inte festa lika mycket den andra terminen som under den första terminen, mycket för att man har blivit lite trött på att festa. Vidare är man inte lika äregirig på att festa och träffa nya studenter, eftersom man förlorade många vänner som bara stannade i en termin och man kände redan till livet i Lund och tycker inte att det är lika spännande som de som just har kommit till Lund. Man hade inte så mycket energi och vilja för ’de nya’ och fokuserade sig på vännerna som man redan hade från den första terminen i Lund. ”*Ich habe keinen Bock mehr. Immer dieses ”hi how are you doing” Exchange ’Gesabbels’.*”⁴²

Jag har träffat många som tar sina studier väldigt allvarligt och tillbringar mycket tid med att plugga istället för att festa. Men jag har också träffat folk som ansåg uppehållet i Lund som en enda fest, vilket berodde på att de vet att kurserna inte kommer att bli godkända i hemlandet eller för att de bara hade en kurs på universitetet vilket gav de mycket tidsutrymme för att göra andra saker.

40) bilaga s. 4

41) bilaga s. 39

42) bilaga s. 58

Men frågan är varför vi tillbringar så mycket tid till att festa? När jag frågade studenterna så blir det tydligt att de går ut och festar för att träffa nya vänner respektive för att göra någonting med redan befintliga vänner. Många gick särskilt i början av deras uppehåll i Lund till Västgöta nationen, eftersom de visste att många utbytesstudenter går dit och att sannolikheten var stor att man skulle träffa någon som man kände. ”*Man kennt hier halt immer jemanden*” Alexander⁴³. Vidare verkar det som utbytesstudenter verkligen njuter av tiden och att de var mer avslappnade än svenska studenter.

”Da wir ja relativ oft mit Erasmus Leuten weg waren und die den Aufenthalt doch mehr genossen haben und sich nicht so viele Gedanken gemacht haben waren die Parties sehr entspannt, locker und einfach cool.” Florian⁴⁴

En annan grund för att studenterna går ut och festar är att de inte har några förpliktelser som de hade om de vore hemma. Många jobbar hemma och har vänner som inte studerar och familj som man tillbringar mycket tid med. Alla dessa förpliktelser har man inte i Lund. I Lund är man bara en student och kan fokusera på universitet, andra studenter och saker som man inte hade tid för i hemlandet, så som att resa, festa eller idrotta.

”Ich habe keinen Job wo ich hin muss, ich fahre (...) nicht zu meinen Eltern nach Hause. Diese Verpflichtungen sind einfach nicht da. Ich habe nichts zu tun. Dann kann ich auch saufen gehen.” Jessica⁴⁵

En annan aspekt är att man som Jessica sade i intervjun, att man bara har de här vännerna som man känner från universitetet. Man lever ganska isolerat och tillbringar fritiden för det mesta med andra utbytesstudenter. ”*Man habe eben auch nur diese Uni Freunde, du hast ja nicht wie Zuhause diesen Background wo man einfach mal Zuhause bleibt und sich mit anderen Freunden trifft.*” Jessica⁴⁶ Att man går ut och festar beror alltså på att det är ett bra sätt att träffa sina vänner och att man har mycket mer tid än hemma för man inte har samma förpliktelser. Studenterna organiserar många festar för sig själva. Ganska populärt bland utbytesstudenterna är fester med

43) bilaga s. 3

44) bilaga s. 3

45) bilaga s. 47

46) bilaga s. 47

olika teman, så som 'Halloween' eller andra kostymfester. Att de reser och festar mycket visas också i grupperna i *Studivz* och *Facebook*. Det finns till exempel grupper i vilken studenterna blev medlemmar i, där man organiserade en resa tillsammans: "Oslo Booze Cruise 2007" och "71st Road trip to Russia" och grupper i de olika studenthusen i vilka man berättar om boendesituationen och kommande fester.

Diskussion

Hur har Erasmus studenternas identitet förändras under tiden i Lund? För att kunna se hur det förändrades ska jag koppla mina resultat ur analysen till teorin. Först ska jag tydliggöra språkets funktion för identitetsförändringen och efteråt rollen av boendesituationen och festförhållanden.

Språket har en stor betydelse i vardagslivet och gör kommunikationen mellan människor möjligt. Kommunikationen är en drivande kraft i processen av den sällskapliga konstruktionen av verkligheten Enligt Berger/Luckmann blir språket den objektiva förvaringsplatsen för mängder av betydelser och erfarenheter som man kan bevara och föra vidare till andra.²⁴ För att kunna interagera och kommunicera är det alltså viktigt att behärska språket. Vad gäller Erasmus är det viktigt, ifall man inte är en infödd talare att man måste tala ett annat språk eller kanske flera språk med andra studenter. Språkförmågan spelar en stor roll och påverkar urvalet av andra människor man tillbringar tid med, eftersom man måste kunna behärska språket för att kunna uttrycka sig och göra sig förstådd i interaktionen med andra.

”Språkets förmåga att nå utöver gränserna för ”här och nu” gör att det kan bygga broar mellan olika zoner inom vardagslivet verklighet och integrera dem till ett meningsfullt helt.(...) En följd av dess gränsövergångar är att språket kan ”göra närvarande” en mängd olika objekt som rumsligt, tidsmässigt och socialt befinner sig annorstädes än ”här och nu” ”⁴⁷

Vilken roll spelar boendesituationen och festförhållanden för identitetsförändringen? Mead och Berger/Luckmann utgår från att identiteten bildas och förändras med hjälp av interaktionen mellan människor. Enligt Mead är identitetsskapandet en pågående process bestående av växelverkan mellan de två faserna 'I' och 'Me'. Erasmus studenterna förändrar alltså deras identitet genom att interagera med andra Erasmus studenterna och påverkar varandra på dessa sätt.

Boendesituationen spelar för en stor roll för interaktionen. Eftersom jag lade märke till och min tes stöddes under undersökningen, att de flesta internationella studenterna umgås mycket med folk som de bor i samma korridor med respektive bor i samma hus, präglas deras utveckling

⁴⁷) Berger/Luckmann; översättning Synnöve Olsson (1998)

mycket av dem. Det betyder att de interagerar dagligen med varandra och förändrar identiteten på ett stort sätt eftersom de tillbringar mycket tid med varandra. Men de tillbringar inte bara mycket tid med deras sammanboende utan också med andra Erasmus studenter när de festar och resar. Att studenterna har ett utpräglat festförhållande visar att de tillbringar mycket tid med varandra.

Vidare har jag upplevt att Erasmus studenternas förhållande har en stor vikt på känslorna. De är inte bara vänner utan kan också överta rollen av en signifikanta andra på visst tillfälle och påverkar individen. Att det finns en sådant stort vikt på känslorna är också en förutsättning för en transformation enligt Berger/Luckmann i vilken den subjektive verkligheten förändras. Jag anser Erasmus livet som en svag form av transformation enligt Berger/Luckmann. En transformation äger rum när man överlämnar sig åt en ny verklighet i vilken ”personalen” övertar funktionen av de signifikanta andra. När det sker är man fullständigt i stånd att anpassar sig till den nya verkligheten. När man deltar i Erasmus måste man anpassa sig från början, dvs. att man befinner sig in en ny miljö och att man måste internalisera nya normer.

Att livet förändras och Erasmus livet inte anses som ett äkta liv visades i min undersökning. Många jämförde livet här som med en ”holiday camp” eller en skolresa, vilket jag tycker beskriver vårt liv på ett bra sätt. Livet här är väldigt annorlunda än hemma. Jessica, en av mina intervjupersoner, beskrev livet här som mer ”bekloppt”, dvs. knäppare för alla gör vad de vill. Hon berättade att hon kände sig som en femtonåring igen för det första för att ’alla andra’ betar sig på lika sätt och för det andra, för att man ”kyssa varandra som galna” och för att man inte tar allt lika allvarligt som man hade gjort om man befann sig hemma.

”In Lund habe ich das Gefühl gehabt, man ist wieder 15. A) da sich alle Anderen so benehmen und b) da man mit jedem irgendwie blöd rumknutscht und weil ja eben keiner was richtig ernst nimmt und das ist eben in XX nicht so“. Jessica⁴⁸

Vidare har hon uppfunnit en bra metafor för livet i Lund när hon beskrev det som inpackat i en bomullstuss: *”Ja aber das hier ist auch irgendwie ein anderes Leben. Ich finde es ist manchmal nicht so ein echtes Leben, so wie in Wattebausche alles gepackt.“*⁴⁹

48) bilaga s. 51

49) bilaga s. 51

Eftersom identitetsbildningen är en fortlöpande process och aldrig kommer att bli fullständig avslutad, förändras fortfarande några delar av den. När man kommer till Lund som en Erasmus student så förändras livet helt. Det är klart att förändringen är beroende av en själv och hur mycket man är beredd att gå in i det nya fältet och miljön och hur mycket vilja man har att gestalta och påverka den, när man deltar i den. Men ändå förändras livet för varje student, även om de inte är lika medvetna om det.

Det börjar med att vi alla kom till ett mer eller mindre nytt land och att man måste anpassa sig till dess regler och normer för att kunna delta i den. Som Erasmus student lever man i en egen värld med egna regler, vilken blir konstruerat till den största delen av andra studenter, särskilt utbytesstudenter. När jag frågade studenterna direkt om de tyckte att de hade förändrats hade de svårt att komma på någonting särskilt. Studenterna som bara har varit i Lund i en termin kände att de inte hade förändrat sig i någon större grad. Jag är övertygat att det behövs mer tid än fyra månader för att kunna uppleva och förstå livet som Erasmus med alla dessa sidor och för att kunna bli påverkad på ett mer tydligt sätt som man blir när man är här i ett år.

Jag har själv upplevt och observerat hur livet förändras här i Lund och hur man själv förändrar sig. När man kommer i ett annat land utan vänner och familj och är tvungen att anpassa sig, har det en stor inverkan på en. Man kommer till Lund och man känner för det mesta inte någon och måste skaffa nya vänner. Här har man möjligheten att kunna bli en ny människa, för ingen annan vet vem du är, dvs. vad man har gjort i sitt hemland, vilka vänner man har, hur familjen ser ut. Man är bara en av många studenter som lever och pluggar i Lund, vilket gör en som en del av alla, bara för att man är här. Vidare har man en stor påverkan på hur man umgås med varandra. Eftersom alla är nya finns inga fasta regler utan man skapar sig nya regler för alla delar av livet. En mening som jag läste i ett av forumen i *Facebook* beskrev ganska tydligt reglerna som verkar gälla och påverkar beteendet för många:

”What happens in Lund – stays in Lund”

När jag frågade studenterna om de hade förändrats under deras uppehåll i Lund, sade många att de kände sig mer fria och lyckligare här och att de upplevde många nya saker vilket gav dem nya synvinklar och beräkningar, framförallt beträffande andra kulturer och länder. Mojca berättade att

hon har blivit mer tålmodigt och att hon är nu i stånd att knyta kontakt med folk som hon inte känner. Andra har blivit självständigare på olika sätt, t.ex. vad gäller att plugga på universitet eller att lära sig tvätta, eftersom det var det första gång de bodde hemifrån. Christian berättade att Erasmus förändrade hans sätt att tänka:

”As for many others, the experience in Lund changed my way of thinking a lot. I became more open meeting other people, my study perspectives became broader and I got intrested in other cultures (not only swedish). I made friends all over the world!”⁵⁰

Vissa har fått mer självförtroende framförallt när det gäller studierna. Man har fått feedbacken att man kan klara studierna och även klara sig privat i ett annat land – eller kanske man inte klara sig men ändå fått på det här sättet många erfarenheter.

Vi är medvetna om att vi befinner oss i en situation som vi inte kommer att uppleva igen. Vi lever i ett främmande land, tillsammans med ett flertal unga människor som alla befinner sig i samma ålder och alla studerar. Här spelar nationaliteten inget särskilt roll. Man är här för att lära känna nya vänner från hela världen. Det spelar ingen roll om man kommer från Holland eller Slovenien. Om man vill träffar nya vänner så är det möjligt. När man festar är alla välkomna och man blir inte utanför, bara p.g.a. av nationaliteten. Man ser sig själv som ”international” bland många och inte som en tysk, eller holländsk utan som en del av en gemenskap, nämligen Erasmus studenter.

⁵⁰bilaga s.12

7. Källförteckning:

- Berger, Peter L., Luckmann, Thomas (2004) "*Die gesellschaftliche Konstruktion der Wirklichkeit*" 20. Auflage: Februar 2004: Fischer Taschenbuch Verlag;
- Berger, Peter L., Luckmann Thomas (1979) "*Kunskapssociologi: hur individen uppfattar och formar sin sociala verklighet*" översättning: Synnöve Olsson, Stockholm : Wahlström & Widstrand, 1979
- Davies, Karen. (1999) "*Närhet och gränsdragning – att nå andra sorters kunskap genom deltagande observation*" i Sjöberg, Katarina. (red.) "*Mer än kalla fakta, kvalitativ forskning i praktiken*". Studentlitteratur: Lund, (1999)
- Facebook ; www.facebook.com
- Kromrey, Helmut (2002) "*Empirische Sozialforschung- Modelle und Methoden der standardisierten Datenerhebung und Datenauswertung*" 10., vollständig überarbeitete Auflage Verlag Leske+Budrich, Opladen
- Lundagård ; <http://www.lundagard.se/?p=6009> ; 2007-03-18
- Mead, George Herbert (1934)-" *Mind, self, and society : from the standpoint of a social behaviorist*" edited and with an introduction by Charles W. Morris ; Chicago : University of Chicago Press, 1934 pr. 1972
- Sofiadotter Lepic, Reia (2005) "*Erasmus Students at the University of Duesto – Interaction and group formation*" Sociologiska institutionen Lund, ; i XERXES: http://theses.lub.lu.se/undergrad/search.tkl?field_query1=pubid&query1=1112691927-18917-563&recordformat=display_2007-03-05
- Studiverzeichnis; www.studivz.de
- Teichler, Ulrich & Maiworm, Friedhelm (1997) –" *The ERASMUS experience: major findings of the ERASMUS Evaluation Research Project* " – Wissenschaftliches Zentrum für Berufs- und Hochschulforschung der Universität Gesamthochschule Kassel; Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 1997
- Widerberg, Karin (2002) "*Kvalitativ forskning i praktiken*". Studentlitteratur: Lund